

U V O D

Javno mnjenje je oblast društvenog života najviše podložna promenama pod uticajem prolaznih i slučajnih faktora. Javno mnjenje je uži pojam od javnosti. Javno mnjenje je promenljiva veličina te njegovo formiranje nikada nije potpuno spontan i neorganizovan proces. Javnost kao posredujuća instanca između društva i države, omogućava obrazovanje publike koja postaje nosilac javnog mnjenja.

Osim shvatanja da mnjenje predstavlja nepouzdan sud, ili rezonovanje, postoje i ona koja smatraju da je mnjenje verbalizovana ekspersija ili neka druga spoljnjamanifestacija onoga što osoba misli ili u šta veruje.

Javnost kao posredujuća instanca između društva i države, omogućava obrazovanje publike koja postaje nosilac javnog mnjenja. Javno mnjenje, je zapravo nosilac publiciteta koji određuje demokratsku kontrolu državne delatnosti.

Pojam javnog mnjenja

Pojam javnog mnjenja neraskidivo je vezan sa kategorijom građanske javnosti. Ali ukoliko je značenje reci javan/javno/javnost objašnjeno ostaje da se ukaze na značenje termina mnjenje. Od antičkog doba pa do kraja 18 veka kada se u delima liberalnih mislilaca povezuje sa kategorijom javnosti u novu pojamovnu celinu, pojam mnjenja se uglavnom koristio u dva smisla I to najpre kao određivanje iracionalnih procesa, odnosno, racionalno – kognitivnog odnosa prema okolini. Sam izraz mnjenje preuzet je iz latinskog jezika. Rec opinio (eng. I fr. Opinion), znaci nesiguran I ne potpuno dokazani sud. Isto značenje ima i stariji, grčki termin doxa.

Za antičke mislioce, mnjenje je neartikulisan sud, koji je svojstven neobrazovanoj svetini, pa je zato u suprotnosti sa razumom vladajuće manjine. U ovom smislu termin doxa prvi put koristi Ksenofan, a razradjuje ga Protagora koji mnjenje kao varljivo saznanje direktno suprostavlja razumu kao jedinom kriterijumu istine. Tako su već stari Grci povukli ostru razliku između doxe I aletheie. Epistemolski smisao doxe u suprotnosti je sa shvatanjem mnjenja u delima liberalnih mislilaca 18 veka. U njihovim delima naime, je poverenje u razumno rezonovanje naroda I njegovu sposobnost da vodi javne poslove.

U značenju recimnjenje, međjutim, sadržano je i značenje reputacije, odnosno, glasa, ugleda, ocene u misljenju drugih. Tako su ova dva značenja povezana u značenju ugleda koji je sumljiv i koji tek treba da se dokaze. Pojam javnog mnjenja, nosi veoma jak prizvuk kolektivnog misljenja, kao misljenja gomile. Tek se u 18 veku javlja pojam javnog mnjenja, koji se odnosi na rezonovanje publike sposobne da sudi.

Dz. Lok je u OGLEDU O LJUDSKOM RAZUMU izložio tezu o “zakonu mnjenja ili reputacije”, koji počiva na precutnoj društvenoj saglasnosti i predstavlja neformalni splet misljenja čija je indirektna socijalna kontrola efikasnija od formalne, zvanične cenzure, jer se između ostalog, koristi pretnjom državnim ili crkvenim sankcijama. Ovaj zakon mnjenja još uvek nije, prema Habermasovom misljenju ono što označava “javno mnjenje” u modernom smislu reci, ali oslanjajući se na društveni karakter moralnog zakona koji mu leži u osnovi, predstavlja plodno tlo dalje teorijske elaboracije.

Na društvenu i političku ulogu “javnog mnjenja” ukazao je Ruso koji u svom “društvenom ugovoru” razlikuje “volju svih” koju čini zbir privatnih egoističnih volja, od “opšte volje” koja ima u vidu opšti društveni interes. Ruso opštoj volji ne pridaje intelektualnu nego moralnu snagu. Na tradiciji koja se oslanja na dela loka i Hjuma, Ruso povezuje “volju svih” sa društvenim ugledom, ali za razliku od empirista, javno mnjenje smatra značajnim činiocem društvenih odnosa. U skladu sa njegovom idejom neposredne demokratije, koju po uzoru na antiku, razume kao stalni plebiscit na javnom mestu, javnost se formira na zborovima gde se aklamacijom donose zakoni.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com